

Pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning läsåret 2019/20

I denna promemoria redogör vi för statistiken över pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Här finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/>

Sammanfattning

- Antalet lärare i skolväsendet fortsätter att öka något och är, omräknat till heltidstjänster, 137 000 läsåret 2019/20. Jämfört med läsåret 2018/19 har antalet lärare ökat med motsvarande cirka 0,5 procent.
- Förskoleklassen har fortsatt högst andel behöriga lärare och förskollärare, cirka 84 procent. Även inom gymnasieskolan är andelen behöriga lärare relativt hög. I grundskolan och gymnasieskolan är enbart 17 respektive 18 procent av lärarna behöriga.
- I grundskolan är andelen lärare med legitimation med behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen 70,1 procent. Det är en viss minskning jämfört med föregående läsår då andelen behöriga lärare var 70,5 procent.
- Högst andel behöriga lärare i grundskolan finns det i ämnena svenska, matematik och franska. Lägst andel är det i ämnena teknik och svenska som andraspråk.
- I gymnasieskolan är andelen lärare med legitimation med behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen 81,6 procent. Det är en marginell ökning jämfört med föregående läsår då andelen behöriga lärare var 81,4 procent.
- Högst andel behöriga lärare i gymnasieskolan finns det i ämnena historia och svenska med 91 respektive 90 procent. Lägst andel är det i ämnena svenska som andraspråk, 42 procent, och teknik, 49 procent.
- Antalet som har en tjänst som lärarassistent läsåret 2019/20 är 3 600 personer, vilket motsvarar 2 600 heltidstjänster. Antalet heltidstjänster har ökat med cirka 520, dvs. med 25 procent, jämfört med föregående läsår.

Bakgrund

Om pedagogisk personal

Statistiken innehåller individuppgifter om olika kategorier av pedagogisk personal.

Lärare

Den som leder undervisningen i skolväsendet är lärare eller förskollärare. Huvudregeln är att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.¹ Exakt vad som krävs för olika slags behörigheter anges i förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

Undantag från legitimations- och behörighetskravet finns för undervisning som avser modersmål, yrkesämnen på gymnasial nivå och vissa kurser i kommunal vuxenutbildning.² Även lärare vid skolor som bedriver annan undervisning på engelska än språkundervisning samt lärare vid fristående skolor med waldorfpedagogisk inriktning är undantagna legitimations- och behörighetskravet.³

Speciallärare och specialpedagoger

Speciallärare är lärare som arbetar med elever som är i behov av särskilt stöd. Detsamma gäller specialpedagoger, men dessa har till skillnad från specialläraren oftast en mer handledande roll.

Rektorer

Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Benämningen ska förbehållas den som har en anställning som rektor.⁴

Rektorer ska enligt skollagen ha en pedagogisk insikt. Denna pedagogiska insikt ska de ha skaffat sig genom både utbildning och erfarenhet.⁵ Det finns inget krav på att utbildningen och erfarenheten är inriktad mot den skolform eller de årskurser som rektorn ansvarar för, men Skolinspektionen kräver däremot att utbildningen är på högskolenivå.⁶ Det går inte att säga med säkerhet att rektorerna som saknar en lärarutbildning inte uppfyller kravet på pedagogisk insikt genom utbildning.

---

¹ 2 kap. 13 § skollagen (2010:800).

² 2 kap. 18 § andra stycket skollagen.

³ 2 kap. 17 § skollagen.

⁴ 2 kap. 9 § skollagen.

⁵ 2 kap. 11 § skollagen.

⁶ Skolinspektionen 2014. *Bedömnings-PM: Pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet – behörighetskrav för rektorer och förskolechefer.*

Studie- och yrkesvägledare

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.⁷ För att få anställas utan tidsbegränsning för studie- och yrkesvägledning ska den sökande ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet.⁸

Annan pedagogisk personal

Till personalgruppen annan pedagogisk personal räknas i Skolverkets statistik den personal som har pedagogiska uppgifter och som arbetar med elevgrupper (fler än en elev). Det kan exempelvis vara lärarassistenter, elevassistenter, studiehandledare på modersmål och fritidsledare.

Lärarassistenter

Det finns inga formella utbildnings- eller kompetenskrav för yrkesrollen lärarassistent, utan det är upp till respektive rektor att avgöra vilken kompetens som krävs för att få anställning som sådan.

Studiehandledare på modersmål

Studiehandledning på modersmål är en stödinsats inom skolan. Det finns dock inte några krav angivna i skollagen eller i någon förordning när det gäller vilken utbildning eller kompetens en studiehandledare ska ha.

Om statistiken över pedagogisk personal

I detta pm presenteras statistik över pedagogisk personal i skolformerna

- förskoleklass,
- grundskola,
- grundsärskola,
- specialskola,
- sameskola (redovisas i statistiken för grundskolan),
- gymnasieskola,
- gymnasiesärskola,
- kommunal vuxenutbildning (kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare redovisas för sig), och
- särskild utbildning för vuxna.⁹

---

⁷ 2 kap. 29 § skollagen.

⁸ 2 kap. 30 § skollagen.

⁹ Statistiken omfattar alltså inte hela skolväsendet. Personal i fritidshem och öppen fritidsverksamhet ingår i samma statistikinsamling men redovisas tillsammans med elevstatistiken

Om inget annat anges avser uppgifterna i pm:et antalet tjänstgörande omräknat till heltidstjänster.

Statistiken redovisas utifrån de olika yrkeskategorierna, kön, huvudmannatyp, skolform och undervisningsämne¹⁰. Ytterligare material finns tillgängligt på Skolverkets webbplats. Måttet för lärartäthet, antal elever per lärare omräknat till heltidstjänster, kommer att publiceras under våren 2020 eftersom uppgifterna om antal elever läsåret 2019/20 finns tillgängliga först då.

I pm:et redovisas andel lärare med legitimation och behörighet för minst ett av sina undervisningsämnen. Vidare redovisas andel lärare med legitimation och behörighet per aktuellt undervisningsämne. I statistiken över andelen lärare med legitimation och behörighet ingår endast lärare som undervisar i ämnen med legitimationskrav, vilket betyder att lärarkategorier som är undantagna från legitimationskravet inte är inräknade.

I förskoleklassen redovisas andel lärare och förskollärare med lärarlegitimation med behörighet för förskoleklass.

I löpande text i pm:et avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 1 083 417 elever anges som 1 080 000 elever och att 13 128 lärare anges som 13 100 lärare. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Insamling av uppgifter

Statistiken över pedagogisk personal ingår i Sveriges officiella statistik och avser pedagogisk personal den 15 oktober eller närliggande vardag. Skolverket begär in uppgifter från skolenheter via Statistiska centralbyrån (SCB). Statistikinsamlingen avser samtliga aktiva skolenheter den 15 oktober.

I årets undersökning har uppgifter samlats in från cirka 7 800 skolenheter i Sverige och omfattar skolformer från förskoleklass och uppåt.

---

för fritidshem. Personal i förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola ingår i en annan insamling och redovisas separat.

¹⁰ I gymnasieskolan är det endast möjligt att redovisa andelen behöriga lärare inom ett begränsat antal av ämnena. I gymnasieskolan finns det drygt 270 ämnen, varav 30 vanliga ämnen eller så kallade bilaga 4-ämnen, 40 så kallade vissa ämnen och drygt 200 yrkesämnen. Eftersom det är för många ämnen för att rapporteringen av pedagogisk personal ska vara hanterbar för gymnasieskolenheterna samlas endast ett urval av 21 så kallade bilaga 4-ämnen, som ingår i de flesta nationella program, in som enstaka ämnen till registret över pedagogisk personal. Eftersom det endast går att matcha undervisningsämnen som samlas in som enstaka ämnen med ämnesbehörigheter i förskollärary- och lärarlegitimationsregistret, är det endast möjligt att redovisa andelen behöriga lärare i de ämnen som samlas in som enstaka ämnen.

Uppgifter om lärarnas och förskollärarnas behörighet har hämtats från Skolverkets förskolläraryrkes- och lärarlegitimationsregister.¹¹

Med lärare som har pedagogisk högskoleexamen avses lärare som har lärarexamen, förskolläraryrkesexamen eller fritidspedagogexamen och som fått examensbevis utfärdad. Uppgifter om lärarnas pedagogiska högskoleexamen har hämtats från Universitetskanslersämbetets register över examinerade.¹²

Jämförbarhet över tid

Inom den kommunala vuxenutbildningen ingår från och med läsåret 2012/13 inte längre personal verksam vid externa utbildningsanordnare i måttet över antal heltidstjänster.

Uppgifterna för förskoleklassen är enbart jämförbara för de senaste läsåren eftersom definitionerna för personalkategorierna är mer specificerade från och med läsåret 2017/18.

För gymnasieskolan redovisas sedan läsåret 2017/18 två olika mått för andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne: exklusive respektive inklusive lärare för introduktionsprogrammen. I detta pm används måttet exklusive lärare för introduktionsprogrammen för gymnasieskolan, eftersom det måttet även är jämförbart över en längre tid.

Studiehandledare på modersmål och lärarassistenter specificeras i insamlingen och särredovisas sedan läsåren 2016/17 respektive 2017/18. Tidigare ingick de enbart i kategorin annan pedagogisk personal men redovisas nu även som egna yrkeskategorier.

Angående rektorer förtydligades det i insamlingen för läsåret 2018/19 att enbart en rektor per skolenhet får rapporteras in.

Från och med läsåret 2019/20 inkluderar inte statistiken personal inom utbildning vid folkhögskola som motsvarar kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (i enlighet med 24 kap. 11–15 §§ skollagen). Läsåret 2018/19 var 213 personer (motsvarande 168 heltidstjänster) verksamma som lärare inom sådan utbildning.

---

¹¹ Alla lärare och förskollärare som har fått lärarlegitimation utfärdad till och med den 3 februari 2020 omfattas.

¹² Alla lärare och förskollärare som har tagit ut sin examen senast den 30 juni 2019 omfattas.

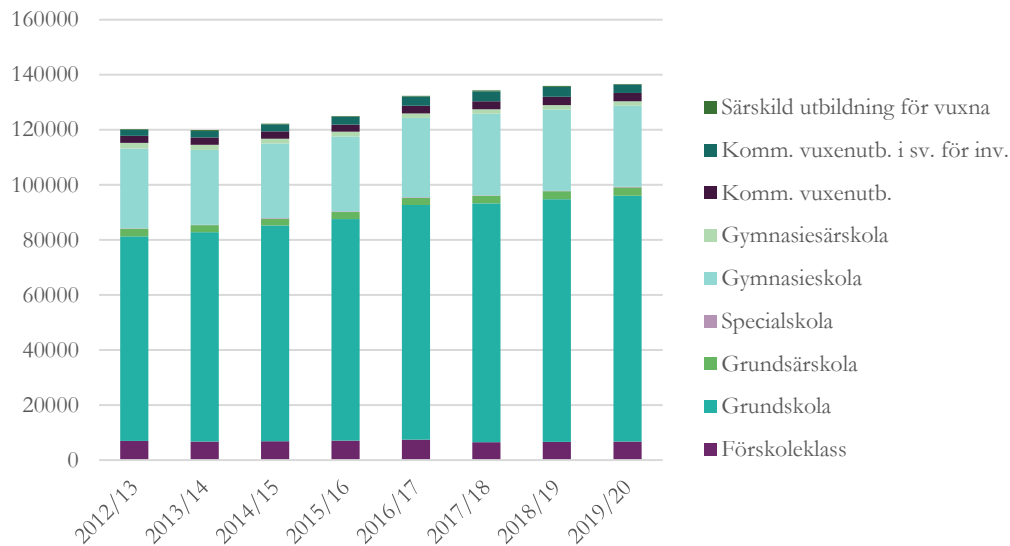
Antalet lärare i skola och vuxenutbildning

Läsåret 2019/20 tjänstgör totalt 137 000 lärare, omräknat till heltidstjänster, i de aktuella skolformerna. Det innebär att antalet lärare fortsätter att öka, även om förändringen jämfört med föregående läsår är relativt marginell. Jämfört med 2018/19 har antalet heltidstjänster ökat med cirka 0,5 procent.

Antalet lärare i olika skolformer

I diagram 1 visas utvecklingen av antalet lärare, omräknat till heltidstjänster, inom de olika skolformerna i skola och vuxenutbildning under de senaste åtta läsåren.

Diagram 1. Antal lärare (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2012/13–2019/20.

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för samtliga läsår. Grundskola, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Grundsärskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Specialskola, Personal, tabell 4 för samtliga läsår. Gymnasieskola, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Gymnasiesärskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Kommunal vuxenutbildning, Personal, tabell 4A för samtliga år. Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Särskild utbildning för vuxna, Personal, tabell 4A för samtliga läsår.

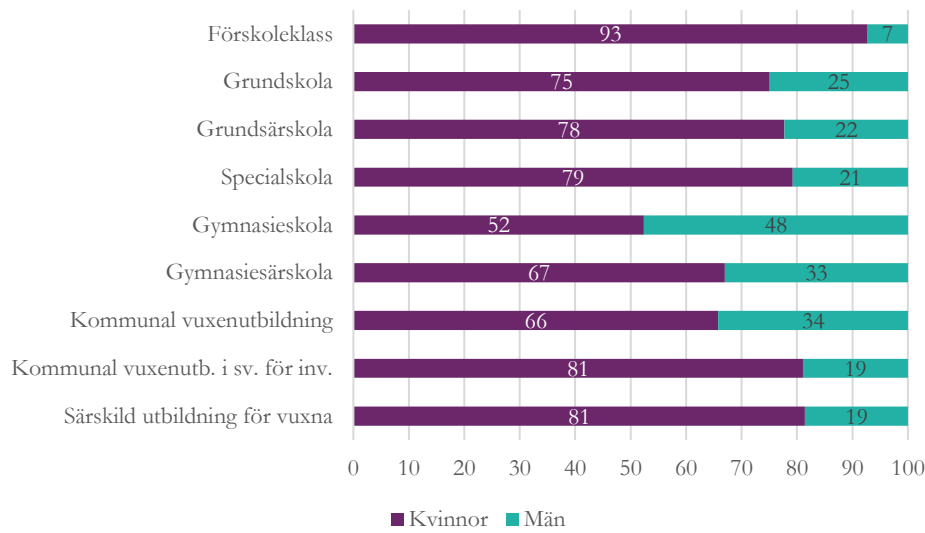
Det finns flest lärare i grundskolan med 89 300 lärare. Näst flest finns det i gymnasieskolan, där antalet lärare är 29 400. Jämfört med föregående läsår har antalet lärare i grundskolan ökat med drygt 1 procent, medan antalet lärare i gymnasieskolan har minskat något. Sett över en längre tidsperiod har antalet lärare ökat tydligt, särskilt i grundskolan där antalet lärare har ökat med 20 procent sedan 2012/13. Under samma period har antalet lärare i gymnasieskolan ökat med närmare 2 procent.¹³

¹³ Mätt på antalet lärare i förhållande till antalet elever, dvs. lärartätheten, redovisas i samband med elevstatistiken.

Könsfördelningen bland lärarna

Diagram 2 beskriver andelen kvinnor respektive män bland lärarna i de olika skolformerna under läsåret 2019/20.

Diagram 2. Könsfördelning bland tjänstgörande lärare per skolform läsåret 2019/20.

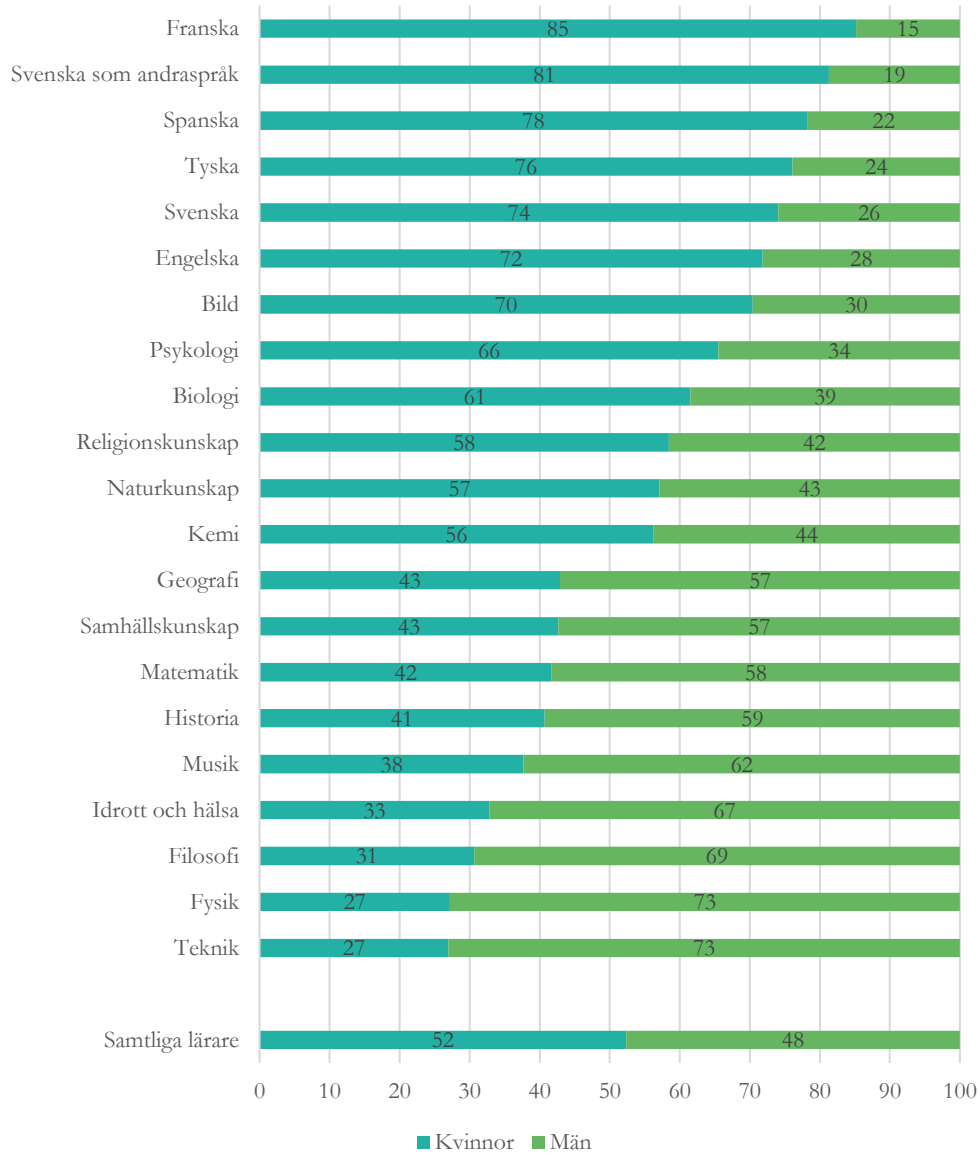

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för läsåret 2019/20. Grundskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2019/20. Grundsärskola, Personal, tabell 3A för läsåret 2019/20. Specialskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2019/20. Gymnasieskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2019/20. Gymnasiesärskola, Personal, tabell 3A för läsåret 2019/20. Kommunal vuxenutbildning, Personal, tabell 3 för läsåret 2019/20. Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, Personal, tabell 3 för läsåret 2019/20. Särskild utbildning för vuxna, Personal, tabell 3 för läsåret 2019/20.

Kvinnorna är i majoritet bland lärarna i samtliga skolformer, med undantag för gymnasieskolan där könsfördelningen bland lärarna totalt sett är jämn. Andelen kvinnliga lärare tenderar att vara större ju yngre elever som skolformerna riktar sig till. I förskoleklassen är 93 procent av lärarna kvinnor, medan motsvarande andel bland lärarna i gymnasieskolan är 52 procent.

I gymnasieskolan skiljer sig könsfördelningen bland lärarna mellan olika ämnen, även om könsfördelningen för gymnasieskolan som helhet är relativt jämn. Diagram 3 visar könsfördelningen bland lärarna i 21 olika ämnen som är gemensamma för de flesta programmen i gymnasieskolan.

Diagram 3. Könsfördelning bland tjänstgörande lärare i gymnasieskolan per ämne läsåret 2019/20.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 5A för läsåret 2019/20.

I likhet med tidigare läsår är en hög andel av de lärare i gymnasieskolan som undervisar i språkämnen, bild och psykologi kvinnor medan en majoritet av lärarna i teknik, fysik, filosofi och idrott och hälsa är män.

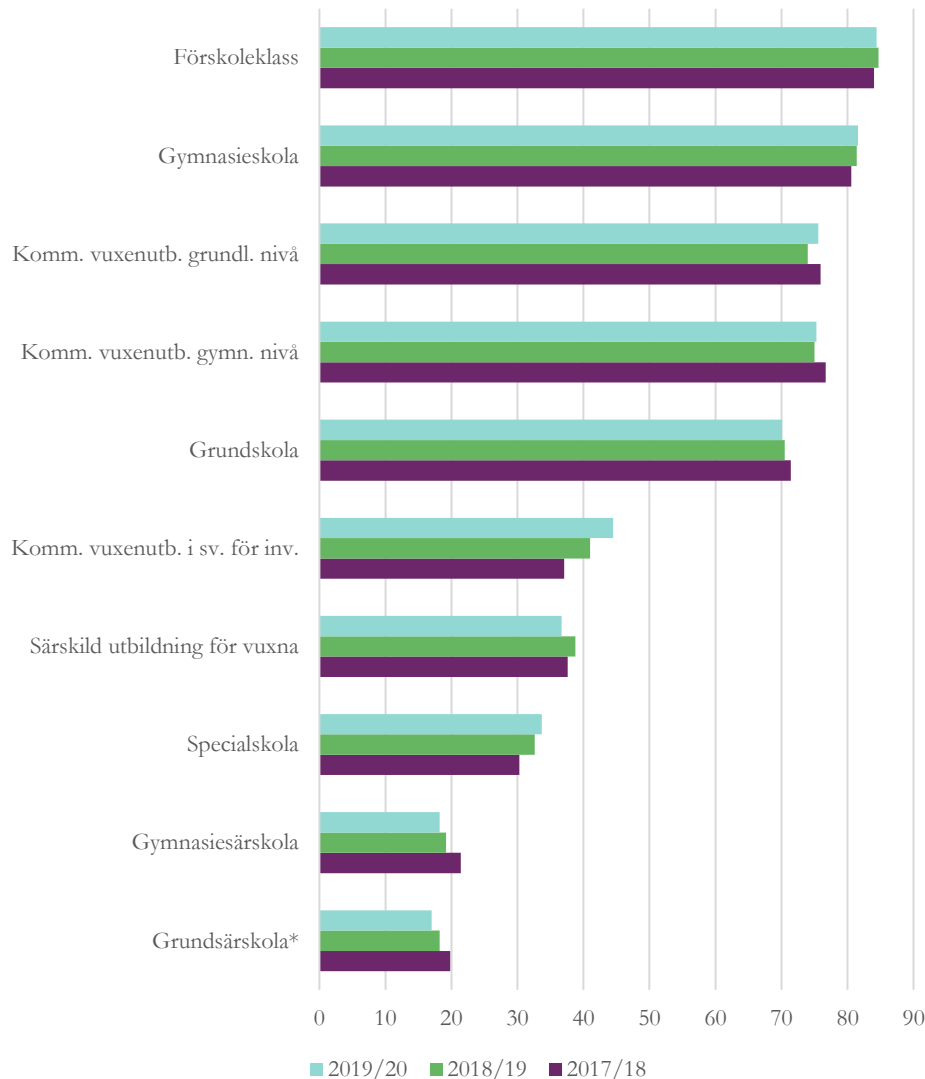
Lärarnas utbildning och erfarenhet

Andel lärare med legitimation och behörighet

Andelen lärare med legitimation med behörighet i minst ett undervisningsämne varierar mellan de olika skolformerna.

I diagram 4 visas andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen för respektive skolform under de senaste tre läsåren.

Diagram 4. Andelen lärare (omräknat i heltidstjänster) med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne per skolform läsåren 2017/18–2019/20.

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 3 för samtliga läsår. Grundskolan, Personal, tabell 8 för samtliga läsår. Grundsärskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsår. Specialskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsår. Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för samtliga läsår. Gymnasiesärskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsår. Kommunal vuxenutbildning, Personal, tabell 6 för samtliga läsår. Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, Personal, tabell 5 för samtliga läsår. Särskild utbildning för vuxna, Personal, tabell 5 för läsåret 2019/20.

Uppgifterna för gymnasieskolan är exklusive lärare på introduktionsprogram.

* 2021-07-01: Uppgiften om andel lärare med lärarlegitimation med behörighet för grundsärskolan läsåren 2017/18–2019/20 är korrigerad med anledning av ett bearbetningsfel i samband med framtagningen av statistiken.

Det är fortsatt förskoleklassen som har högst andel behöriga lärare och förskollärare, cirka 84 procent. Därefter följer gymnasieskolan med närmare 82 procent behöriga lärare och den kommunala vuxenutbildningen på grundläggande och gymnasial nivå där cirka 75 procent av lärarna är behöriga. I grundskolan är 70 procent av lärarna behöriga i minst ett av sina

undervisningsämnen. I grundsärskolan och gymnasiesärskolan är enbart 17¹⁴ respektive 18 procent av lärarna behöriga.

Som diagram 4 visar har andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne per skolform varierat under de tre senaste läsåren. I gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare och specialskolan har andelen behöriga lärare ökat lite för varje läsår sedan 2017/18. I grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan har däremot andelen behöriga lärare successivt minskat något under de tre senaste läsåren.

Generellt sett är behörigheten högre bland lärare med kommunal huvudman än bland lärare med enskild huvudman. Tabell 1 visar andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne i grundskolan och gymnasieskolan per kommunal respektive enskild huvudman under de senaste fem läsåren.

Tabell 1. Andel lärare (omräknat till heltidstjänster) med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne i grundskolan och i gymnasieskolan, totalt och per kommunal och enskild huvudman läsåren 2015/16–2019/20.

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Grundskolan totalt	72,7	71,4	71,4	70,5	70,1
Kommunal huvudman	74,1	72,6	72,4	71,5	71,2
Enskild huvudman	62,5	62,3	63,4	63,1	62,5
Gymnasieskolan totalt	79,1	79,6	80,6	81,4	81,6
Kommunal huvudman	81,1	81,5	83,7	84,7	84,9
Enskild huvudman	73,5	73,8	72,6	72,9	73

Källa: Statistik från skolverket.se. Grundskolan – Personalstatistik med behörighet – per ämne och kategori, läsåren 2015/16–2019/20. Gymnasieskolan – Personalstatistik med behörighet – per ämne och kategori, läsåren 2015/16–2019/20.

Uppgifterna för gymnasieskolan är exklusive lärare på introduktionsprogram.

Som tabellen visar är andelen lärare i grundskolan med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne nästan 9 procentenheter högre bland lärare med kommunal huvudman än bland lärare med enskild huvudman. Jämfört med tidigare läsår har dock skillnaden minskat något. Läsåret 2015/16 var skillnaden i andelen behöriga lärare i kommunala respektive fristående grundskolor närmare 12 procentenheter. En bidragande orsak till att skillnaden nu är mindre är att andelen behöriga lärare i kommunala grundskolor successivt har minskat under de senaste åren. Andelen behöriga lärare med enskild huvudman har under samma period varierat men är 2019/20 tillbaka på samma nivå som läsåret 2015/16.

Inom gymnasieskolan har skillnaden i behörigheten bland lärare med kommunal huvudman och lärare med enskild huvudman ökat över tid, från närmare 8 procentenheter läsåret 2015/16 till 12 procentenheter läsåret 2019/20. Att skillnaden har ökat beror framförallt på att andelen behöriga lärare i

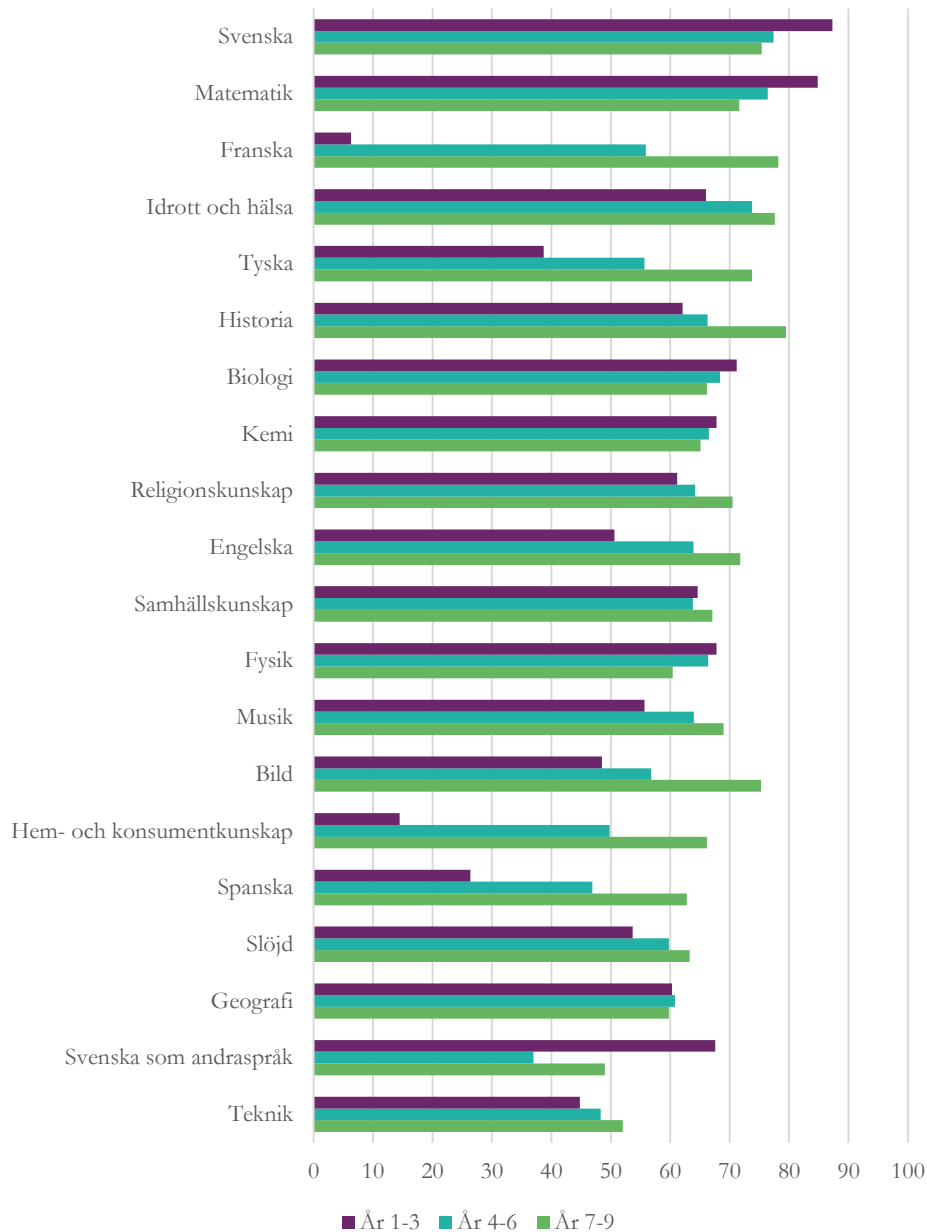
¹⁴ Korrigerad uppgift 2021-07-01. Uppgiften om andel lärare med lärarlegitimation med behörighet för grundsärskolan är korrigerad efter att Skolverket har upptäckt ett bearbetningsfel i samband med framtagningen av statistiken.

gymnasieskolan med kommunal huvudman har ökat, samtidigt som andelen behöriga lärare med enskild huvudman till viss del har minskat.

Behörighet inom olika ämnen

Andelen behöriga lärare skiljer sig åt i grundskolan mellan olika ämnen och stadier. I diagram 5 redovisas andelen behöriga lärare per undervisningsämne och stadium sorterat i fallande ordning efter de ämnen som har högst andel behöriga lärare totalt sett i grundskolan. Samma lärare kan undervisa i flera ämnen och redovisas i sådant fall för samtliga undervisningsämnen som läraren är behörig för.

Diagram 5. Andelen tjänstgörande lärare (omräknat till heltidstjänster) med behörighet per undervisningsämne och stadium i grundskolan läsåret 2019/20.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 8 för läsåret 2019/20.

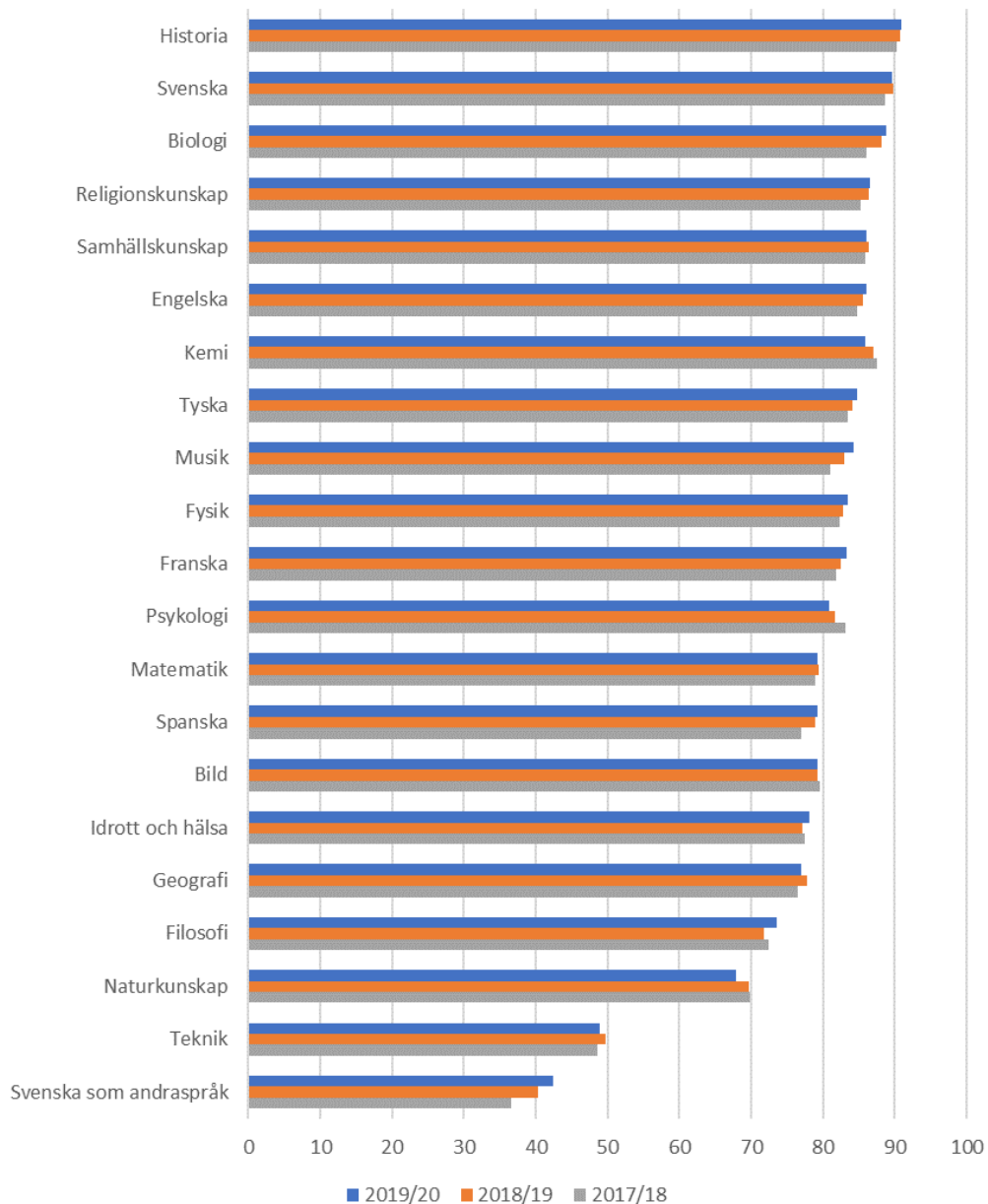
I grundskolan är behörigheten generellt högre bland lärare som undervisar i de lägre årskurserna. De ämnen som har den högsta andelen behöriga lärare i det aktuella undervisningsämnet totalt i grundskolan är svenska, matematik och franska. De ämnen som har den lägsta genomsnittliga andelen lärare med behörighet i det aktuella undervisningsämnet är teknik, svenska som andraspråk och geografi.

Jämfört med föregående läsår har andelen lärare med behörighet ökat som mest i spanska med drygt 1 procentenhet. Andelen lärare med behörighet har också ökat

något inom engelska och franska. Inom ämnena svenska, musik och svenska som andraspråk är andelen lärare med behörighet på ungefär samma nivå som föregående läsår. I övriga ämnen har andelen lärare med behörighet minskat något. Som mest har andelen lärare med behörighet minskat med cirka 1,5 procentenheter vilket gäller ämnena slöjd, kemi och fysik.

Även i gymnasieskolan skiljer sig andelen behöriga lärare mellan olika ämnen. Diagram 6 visar andelen lärare i gymnasieskolan med behörighet per undervisningsämne sorterat efter de ämnen som har högst andel behöriga lärare. Samma lärare kan undervisa i flera ämnen och redovisas i sådant fall för samtliga undervisningsämnen som läraren är behörig för.

Diagram 6. Andelen tjänstgörande lärare (omräknat i heltidstjänster) med behörighet per undervisningsämne i gymnasieskolan (exklusive introduktionsprogram) läsåren 2017/18 och 2019/20.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för läsåren 2017/18–2019/20.

De ämnen som har den högsta andelen behöriga lärare är historia, svenska och biologi. Av lärarna som undervisar i dessa ämnen är 89 till 91 procent behöriga i respektive ämne. De ämnen som har lägst andel behöriga lärare är svenska som andraspråk och teknik. I dessa ämnen är 42 respektive 49 procent av lärarna behöriga.

Under de tre senaste läsåren har andelen behöriga lärare ökat något för varje läsår i ämnena svenska i andraspråk, musik, biologi, spanska, franska, tyska, engelska, religionskunskap samt historia. I psykologi, naturkunskap och kemi har andelen behöriga lärare däremot minskat något för varje läsår sedan 2017/18.

Modersmåslärare

Läsåret 2019/20 tjänstgör 6 200 personer som modersmåslärare inom skola och vuxenutbildning. Det motsvarar närmare 3 400 heltidstjänster, då den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 54 procent. Tabell 2 visar utvecklingen av antalet modersmåslärare under de senaste tre läsåren.

Tabell 2. Antalet modersmåslärare, tjänstgörande samt heltidstjänster, i skola och vuxenutbildning läsåren 2017/18–2019/20.

Läsår	Antal tjänstgörande	Antal Heltidstjänster	Genomsnittlig tjänstgöringsgrad i procent (%)
2017/18	5 910	3 409	58
2018/19	6 189	3 374	55
2019/20	6 202	3 375	54

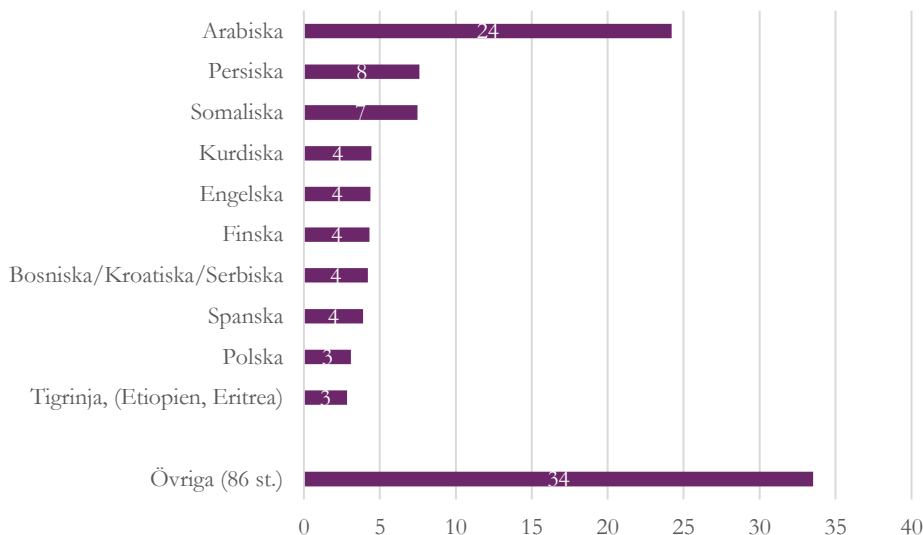
Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1D för läsåren 2017/18–2019/20.

Som tabell 2 visar har antalet tjänstgörande modersmåslärare ökat sedan 2017/18. Antalet modersmåslärare omräknat till heltidstjänster har däremot minskat vilket beror på att den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är lägre år 2019/20 jämfört med föregående läsår.

Av modersmåslärarna är 68 procent kvinnor och 32 procent män. Vidare är 96 procent av modersmåslärarna födda utomlands.

Diagram 7 visar fördelningen av modersmåslärarna efter de tio största modersmålen. De tre modersmål som har flest modersmåslärare är arabiska, persiska och somaliska. 24 procent av modersmåslärarna, uttryckt i heltidstjänster, undervisar i arabiska.

Diagram 7. Andelen modersmållärare (omräknat till heltidstjänster) efter modersmål läsåret 2019/20.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1D för läsåret 2019/20.

Omkring 31 procent av modersmållärarna har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen modersmållärare som har en pedagogisk högskoleexamen skiljer sig mellan de olika modersmålen. I de tre modersmål som har flest modersmållärare varierar andelen modersmållärare med pedagogisk högskoleexamen mellan 6 och 28 procent, varav arabiska har högst andel.

I de nationella minoritetsspråken undervisar läsåret 2019/20 drygt 350 modersmållärare. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det cirka 200 modersmållärare vilket är ökning med 5 procent jämfört med föregående läsår. Kvinnorna är i majoritet bland lärarna i de nationella minoritetsspråken förutom i romani chib där könsfördelningen är mer jämn. Till skillnad från övriga modersmållärare är en större andel av modersmållärarna i nationella minoritetsspråk födda i Sverige

Andelen modersmållärare som har en pedagogisk högskoleexamen skiljer sig mellan de olika nationella minoritetsspråken. Bland modersmållärare som undervisar i finska, det minoritetsspråk med flest modersmållärare, har 55 procent en pedagogisk högskoleexamen medan motsvarande andel bland modersmållärarna i romani chib är 7 procent.

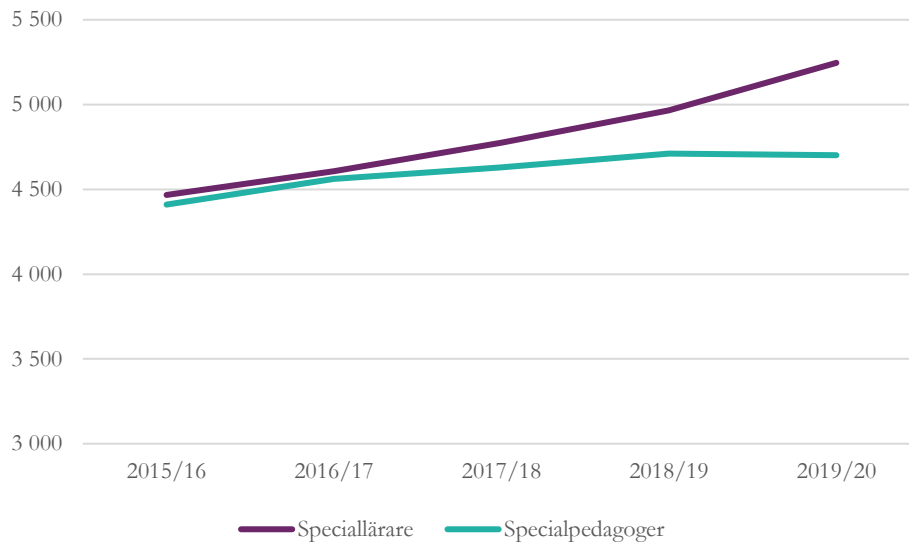
Speciallärare och specialpedagoger

Lsåret 2019/20 tjänstgör 6 600 speciallärare och 5 600 specialpedagoger inom skola och vuxenutbildning. Det motsvarar, omräknat till heltidstjänster, 5 200 speciallärare och 4 700 specialpedagoger. Av speciallärarna är 90 procent kvinnor

och 10 procent män. Av specialpedagogerna är 92 procent kvinnor och 8 procent män.

Diagram 8 visar utvecklingen av antalet speciallärare och specialpedagoger under de senaste fem läsåren.

Diagram 8. Antal speciallärare och specialpedagoger (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2015/16–2019/20.

Källa: Grundskola, Personal, tabell 1A för läsåren 2015/16–2019/20.

Notera den brutna y-axeln.

Som diagrammet visar har både antalet speciallärare och antalet specialpedagoger ökat under en femårsperiod. Mellan läsåren 2015/16 och 2019/20 har antalet speciallärare ökat med 17 procent medan antalet specialpedagoger har ökat med 7 procent.

Merparten av speciallärarna och specialpedagogerna arbetar i grundskolan. Omräknat till heltidstjänster finns det motsvarande drygt 4 000 speciallärare och närmare 3 400 specialpedagoger i grundskolan. Jämfört med föregående läsår har antalet speciallärare ökat med 4 procent medan antalet specialpedagoger har minskat något.

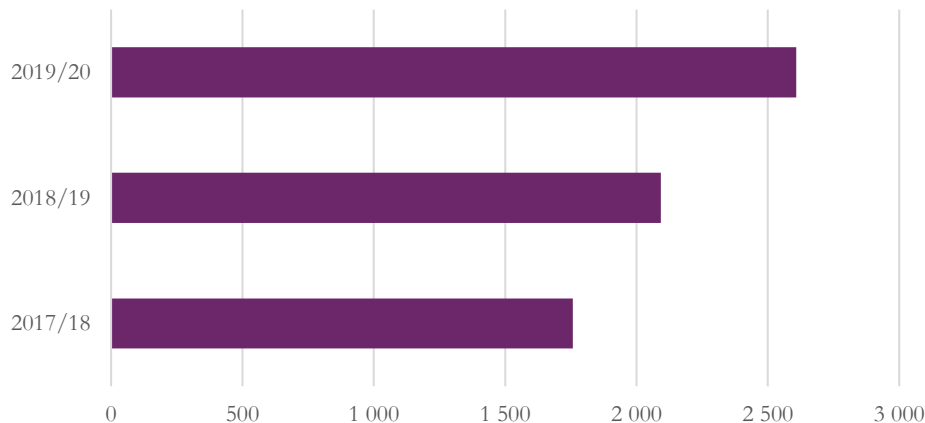
Annan pedagogisk personal

Lsåret 2019/20 tjänstgör totalt 51 200 personer som annan pedagogisk personal inom skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det 37 900 personer, vilket är en ökning med 4 procent jämfört med föregående läsår.

Lärarassistenter

Totalt tjänstgör närmare 3 600 personer som lärarassistenter läsåret 2019/20, vilket uttryckt i heltidstjänster motsvarar 2 600 personer. Diagram 9 visar utveckling av antalet lärarassistenter under de senaste tre läsåren.

Diagram 9. Antal lärarassistenter (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2017/18–2019/20.

Källa: Grundskola, Personal, tabell 1A för läsåren 2017/18–2019/20.

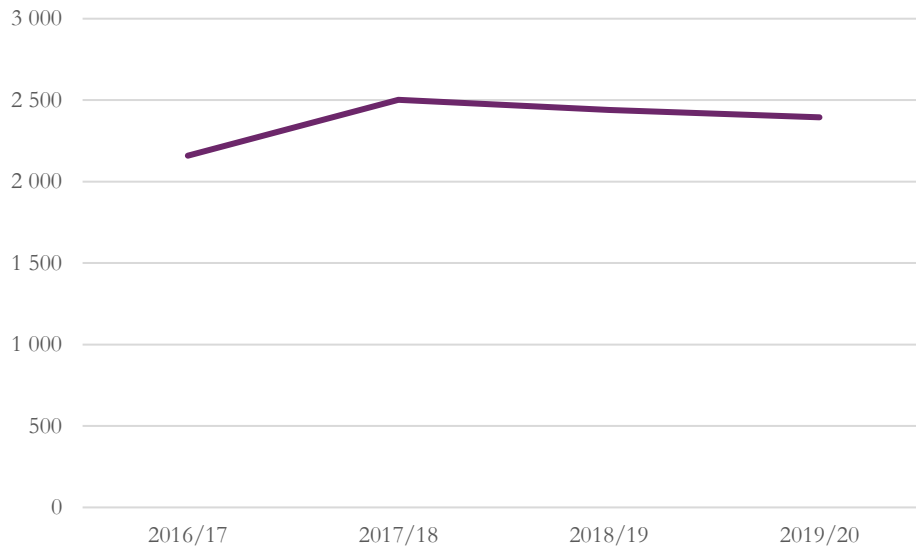
Antalet lärarassistenter har ökat med cirka 520 heltidstjänster, det vill säga med 25 procent, jämfört med föregående läsår. Mellan läsåren 2017/18 och 2019/20 har antalet lärarassistenter ökat med 850 heltidstjänster vilket motsvarar en ökning med 48 procent.

Av lärarassistenterna är 62 procent kvinnor och 38 procent män. Det är 8 procent av lärarassistenterna som har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen lärarassistenter med en tillsvidareanställning har ökat under de senaste tre läsåren. Läsåret 2019/20 var 60 procent tillsvidareanställda vilket kan jämföras med knappt 53 procent 2017/18.

Studiehandledare på modersmål

Lsåret 2019/20 tjänstgör 4 600 personer som studiehandledare på modersmål i skola och vuxenutbildning. Det motsvarar 2 400 heltidstjänster då den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 52 procent. Diagram 10 visar utvecklingen av antalet studiehandledare på modersmål under de fyra senaste läsåren.

Diagram 10. Antal studiehandledare i modersmål (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2016/17–2019/20.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1A för läsåret 2016/17 och tabell 1D för läsåren 2017/18–2019/20.

Som diagram 10 visar har antalet studiehandledare på modersmål minskat något för varje läsår sedan 2017/18. Jämfört med läsåret 2017/18 har antalet studiehandledare på modersmål minskat med 4 procent.

Cirka 61 procent av studiehandledarna är kvinnor och 39 procent är män. De modersmål där det finns flest studiehandledare är arabiska, somaliska och persiska. Det är cirka 20 procent av studiehandledarna som har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen studiehandledare med en tillsvidareanställning har ökat under de senaste tre läsåren. Läsåret 2019/20 var närmare 60 procent tillsvidareanställda vilket kan jämföras med knappt 47 procent 2017/18.

Rektorer

Läsåret 2019/20 tjänstgör närmare 5 700 rektorer i skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det cirka 5 300 rektorer. Majoriteten av rektorerna återfinns inom grundskolan, motsvarande 3 600 heltidstjänster. Drygt 1 000 rektorer, uttryckt i heltidstjänster, arbetar i gymnasieskolan.

Av samtliga rektorer är närmare 67 procent kvinnor och 33 procent män. Könsfördelningen bland rektorerna varierar mellan skolformerna. I grundskolan är 70 procent av rektorerna kvinnor och 30 procent män. I gymnasieskolan är könsfördelningen däremot jämn med 54 procent kvinnor och 46 procent män.

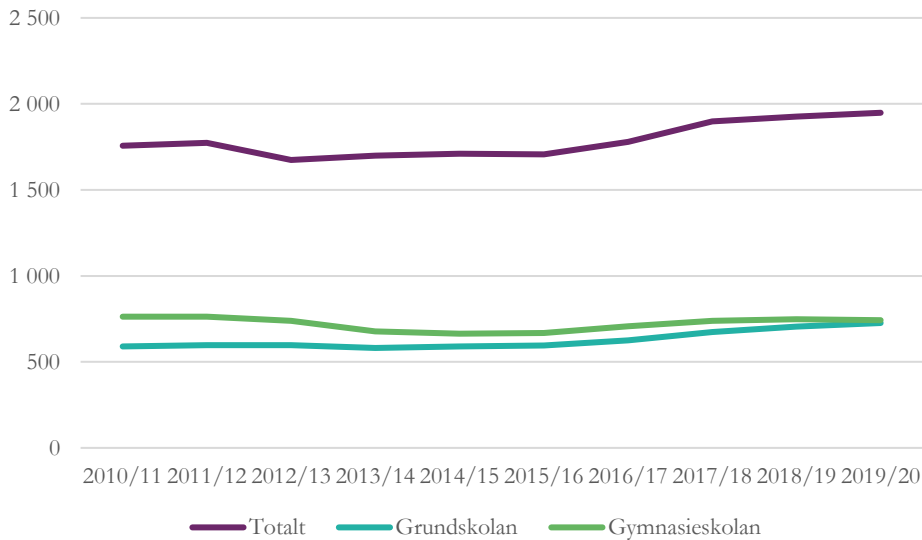
Av samtliga rektorer har 86 procent en pedagogisk högskoleexamen.

I genomsnitt ansvarar en rektor i grundskolan för drygt 26 lärare medan rektorer i gymnasieskolan i genomsnitt ansvarar för något fler, cirka 30 lärare.

Studie- och yrkesvägledare

Totalt tjänstgör närmare 2 600 studie- och yrkesvägledare i skolväsendet läsåret 2019/20, vilket omräknat till heltidstjänster motsvarar drygt 1 900 personer. Diagram 11 visar utvecklingen över antalet studie- och yrkesvägledare under de senaste tio läsåren, totalt och uppdelat på grundskolan och gymnasieskolan.

Diagram 11. Antal studie- och yrkesvägledare (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning samt uppdelat på grund- och gymnasieskola läsåren 2010/11–2019/20.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1 för läsåren 2010/11–2014/15 och tabell 1A för läsåren 2015/16–2019/20.

Jämfört över en tioårsperiod har det totala antalet studie- och yrkesvägledare ökat med närmare 200 heltidstjänster vilket motsvarar en ökning med 11 procent. Som diagrammet visar har antalet studie- och yrkesvägledare inom grundskolan över tid närmat sig antalet studie- och yrkesvägledare inom gymnasieskolan. Läsåret 2019/20 är det ungefär lika många studie- och yrkesvägledare som tjänstgör inom gymnasieskolan, 740 heltidstjänster, som inom grundskolan, 730 heltidstjänster.

Av studie- och yrkesvägledarna är 82 procent kvinnor och 18 procent män. Könsfördelningen är lika inom både grundskolan som inom gymnasieskolan. Läsåret 2019/20 har närmare 67 procent av studie- och yrkesvägledarna en studie- och yrkesvägledarutbildning. I gymnasieskolan är det en högre andel av studie- och yrkesvägledarna som har en studie- och yrkesvägledarutbildning, 80 procent jämfört med grundskolan där motsvarande andel är 69 procent.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.
www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsåår, termin, år] › [Tabell XX].

På Skolverkets webbplats redovisas statistik för riket, län, kommuner, huvudmän och skolenheter.

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsåår, termin, år] › [Relaterade dokument].